

Hallitus

Aika 31.05.2024 klo 09:00 - 10:34

Paikka Nh Graniitti

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 51	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 52	Vesihuollon investointiohjelma 2025-2044 (AK)	5
§ 53	Jätehuollon investointiohjelma 2025–2044 (AK)	11
§ 54	Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen kauden 2020–23 seuranta (AK)	17
§ 55	Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2023, ennakkotieto (AK)	19
§ 56	Suomenojan jätevedenpuhdistamon purku ja alueen ennallistaminen, urakoitsijan valinta	21
§ 57	Blominmäen itäinen valuma-alue osat A ja C rakentaminen, osa 1	22
§ 58	Valurautaisten vesijohtoputkien ja putkiyhteiden hankinta ajalla 2024–2026	23
§ 59	Polyelektrolyyttien hankinta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle 1.6.2024–31.5.2026	25
§ 60	Osavuosisikatsaus 1.1.-30.4.2024	26
§ 61	Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan varajäsenelle ja uuden varajäsenen valinta (esitys yhtymäkokoukselle)	29
§ 62	Oikaisuvaatimus vaurioituneiden postilaatikoiden korvaamista koskevaan päätökseen	30
§ 63	Viranhaltijoiden päätösten seuraaminen	32
§ 64	Tiedoksi merkittävät asiat	33
§ 65	Muut asiat ja seuraava kokous	35

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Nygård-Peltola Mia	Puheenjohtaja	
	Hertell Sirpa	Varapuheenjohtaja	
	Jokela Laura	Jäsen	
	Kokko Kristiina	Jäsen	Poissa § 61-65
	Laakso Ville	Jäsen	
	Lehmuskallio Paula	Jäsen	
	Lindroos Kristiina	Jäsen	
	Miettinen Taisto	Jäsen	
	Pasterstein Dennis	Jäsen	
	Seppänen Tia	Jäsen	
	Stranius Leo	Jäsen	
	Vuorela Antti	Jäsen	Paikalla § 54-60
	Romppainen Leena	Varajäsen	
	Seitsamo Alex	Varajäsen	
	Sinnemäki Anni	Asiantuntijajäsen, Helsinki	Poissa § 51-55
	Isotalo Olli	Asiantuntijajäsen, Espoo	
	Masar Christoffer	Asiantuntijajäsen, Kauniainen	
	Westlin Henry	Asiantuntijajäsen, Vantaa	
	Fred Tommi	Toimitusjohtaja	
	Haapala Minna	Talousjohtaja	
Pekkarinen Miikka	Sihteeri, johtava lakimies		
Kouvo Petri	Toimialajohtaja, jätehuolto		
Köykkä Jarno	Toimialajohtajan sijainen, vesihuolto		
	Peltomaa Jouni	Tulosaluejohtaja, tukipalvelut	
	Pääkkönen Satu	Tulosaluejohtaja, seutu- ja ympäristötieto	
	Hahtala Riitta-Liisa	Viestintäjohtaja	
	Sarkasuo Tiina	Johdon sihteeri	
Poissa	Korkman Anna	Jäsen	
	Suihkonen Tuomas	Jäsen	

Allekirjoitukset

Mia Nygård-Peltola
puheenjohtaja

Miikka Pekkarinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

51 - 65

Pöytäkirjan tarkastus

Sirpa Hertell
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi HSY:n verkkosivuille osoitteessa
www.hsy.fi/maatoksenteke

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Hallitus

§ 51

31.05.2024

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 31.05.2024 § 51

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

- a. todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi, sekä
- b. valita pöytäkirjan tarkastajaksi Sirpa Hertellin (varalla Laura Jokela).

Päätös

Hallitus päätti

- a. todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi, sekä
- b. valita pöytäkirjan tarkastajaksi Sirpa Hertellin (varalla Laura Jokela).

Hallitus

§ 52

31.05.2024

Vesihuollon investointiohjelma 2025-2044 (AK)

Hallitus 31.05.2024 § 52
582/10.107.1070.10701/2024

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelijat Toimialajohtaja Mari Heinonen, puh. 050 320 3909
Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 050 451 0030

Tausta HSY:n vesihuollon investointiohjelma on osa vesihuollon investointien suunnittelujärjestelmää. Suunnittelujärjestelmä sisältää vesihuollon kehittämissuunnitelmat, investointistrategian ja investointiohjelman.

Vesihuollon investointiohjelma sisältää suunnitellut investoinnit vuosille 2025–2044. Investointiohjelma on laadittu ensimmäistä kertaa 20 vuoden aikajänteelle. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2023–2032.

Investointiohjelman laadinnan pohjana ovat olleet 18.11.2022 hyväksytty HSY:n strategia 2030, vesihuollon investointistrategia 2030 sekä vuoden 2023 aikana päivitetty investointien tarpeiden kartoitukset. Investointiohjelman laatimisen apuna on käytetty talousmallia, jolla on tarkasteltu investointien taloudelliset edellytykset ja vaihtoehdot tasapainoinen talous päämäärän mukaisesti.

Vesihuollon investointiohjelman 2025–2044 vaikuttavuus

Investointiohjelmaraportti on ensimmäistä kertaa rakennettu teemälähtöisesti. Yhdellä hankkeella voi olla useampi teema, joten teemojen yhteydessä raportoitujen investointimäärien yhteissumma on suurempi kuin koko investointiohjelman loppusumma. Teemat kuvaavat hankkeiden vaikuttavuutta eli sitä, millaisiin asioihin hankkeilla vaikutetaan. Investointiohjelman teemat on päivitetty ja niiden määrää on vähennetty edelliseen ohjelmaan nähden. Teemoja on 13 kappaletta. Kukin teema on linkitetty HSY:n strategian mukaisiin päämääriin sen perusteella, mitä strategian osa-alueita teemaan kuuluvat investoinnit edistävät. Teemoille on kirjattu teemakohtaiset tavoitteet, hanketyypit eli kuvaus siitä, minkälaisia hankkeita kuhunkin teemaan on sisällytetty, kuvattu teemaan kuuluvien investointien tarve, esitetty suoritteet ja kuvattu toimenpiteitä sekä koostettu teemaan liittyvät vaikuttavuusmittarit. Teemakohtaiset investointiohjelman vaikuttavuuksien kuvaukset on esitetty alla.

Omaisuuksien elinkaaren hallinta

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla varmistetaan vesihuolto-omaisuuden kunnon ja toimintakyvyn säilyminen. Näin ollen teeman alle on koottu vesihuolto-omaisuuden kuntooperusteiset saneerausinvestoinnit.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 1 656 milj. eurolla. Suurin osa hankkeista on verkostojen saneeraushankkeita, joita on yhteensä n. 370 kappaletta. Hankkeilla pystytään vaikuttamaan verkostojen vuotavuuden ja talousvesiverkostossa

tapahtuvien putkirikkojen määrään investointikohteissa. Koko ohjelma huomioiden laskennallinen vuotavuuden vähenemä investointikohteissa talusvesiverkoston osalta on n. 70 l/s ja jätevesiverkoston osalta n. 260 l/s. Talusvesiverkoston putkirikkojen laskennallinen vähenemä investointikohteissa on n. 70 kpl/v.

Kasvava kaupunkiseutu

Teemaan on koottu investoinnit, jotka vesihuollon näkökulmasta mahdollistavat pääkaupunkiseudun väestömäärän kasvun ja alueellisen laajenemisen. Näihin investointeihin kuuluvat mm. verkostojen laajentaminen, johtosiirtohankeet sekä talusvedenkäsittelyn ja jätevedenpuhdistuksen kapasiteetti-investoinnit.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 1 656 milj. eurolla. Investointisummana mitattuna hieman yli 50 % kohdistuu verkostojen laajentamiseen ja johtosiirtoihin. Uusia verkostoja rakennetaan yhteensä lähes 3 000 km, minkä myötä verkostojen piiriin saadaan lähes 347 000 uutta asukasta. Vesihuollon piiriin tuleva kiinteistöjen kerrosala on n. 5,3 miljoonaa k-m². Laitosten kapasiteettia lisätään ohjelmakauden aikana vedenpuhdistuksen osalta n. 165 000 m³ ja jätevedenpuhdistuksen osalta n. 158 000 m³.

Talusvedentuotannon ja vedenjakelun toimintavarmuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla parannetaan jotakin osaa talusveden tuotanto- ja/tai jakeluketjussa siten, että toiminta on aiempaa varmemmalla tasolla normaali- ja/tai häiriötilanteissa. Näihin investointeihin lukeutuvat esim. varavesijärjestelmään kohdistuvat investoinnit ja uusien runkolinjayhteyksien rakentamishankkeet.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 388 milj. eurolla. Talusveden tuotantokapasiteetti kasvaa ohjelmakauden aikana n. 5 700 m³/h ja ohjelmakauden päätteeksi n. 90 % asukkaista on kahdesta suunnasta varmennetun vedenjakelun piirissä.

Vesistökuorman pienentäminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka tehostavat jätevedenkäsittelyä ja pienentävät sitä kautta Itämereen purettavat jäteveden aiheuttamaa laadullista kuormitusta. Näihin investointeihin kuuluvat mm. ravinteidenpoiston tehostaminen ja haitallisten aineiden poisto.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 384 milj. eurolla. Ohjelmakauden aikana typpipäästöjä pystytään vähentämään investointien avulla n. 50 tn/v ja fosforipäästöjä n. 12 tn/v.

Sekaviemäröinnin eriyttäminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, joissa sekaviemäriverkostoa eriytetään jäte- ja hulevesiviemäriverkostoiksi ylivuotojen, tulvimisen ja Viikinmäen jätevedenpuhdistamon hydraulisen kuorman vähentämiseksi.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 311 milj. eurolla. Investointien avulla ohjelmakauden aikana sekaviemäröidyn alueen pinta-ala pienenee n. 500 hehtaarilla ja eriyttämisen myötä suoraan mereen purettavissa olevan alueen pinta-ala kasvaa n. 300 hehtaarilla.

Ajanmukainen ja turvallinen työympäristö

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka parantavat HSY:n henkilöstön ja muiden HSY:n tiloissa työskentelevien työturvallisuutta ja työskentelyolosuhteita. Investointeihin kuuluu mm. jätevesitunneleiden saneerauksia sekä jätevedenpuhdistamoiden vuosisaneeraukset.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 263 milj. eurolla. Ohjelmaan kuuluu n. 40 työturvallisuutta parantavaa tunnelihanketta.

Toimintaympäristön muutos ja lainsäädännön kiristyminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka tulee toteuttaa joko lainsäädännön kiristymisen tai toimintaympäristön muutoksen myötä. Lainsäädännön kiristymisestä aiheutuvat investoinnit keskittyvät investointiohjelmakaudella jätevedenpuhdistukseen. Toimintaympäristön muutokseen liittyviä investointeja ovat esimerkiksi fyysisen turvallisuuden parantaminen ja uusiin tekniikoihin ja teknologioihin investoiminen.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 258 milj. eurolla. Ohjelmakauden aikana keskeinen investointi on veden etäluentaan siirtyminen, minkä myötä hankitaan n. 85 000 etäluettavaa vesimittaria.

Viemäritulvien ja ylivuotojen hallinta

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka vähentävät jätevesi- ja sekaviemäriverkostossa ja jätevedenpumppaamoilla tapahtuvia viemäritulvia ja ylivuotoja esimerkiksi lisäämällä järjestelmän kapasiteettia.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 151 milj. eurolla. Investointiohjelman hankkeiden avulla jäteveden ylivuotoja vähennetään n. 50 000 m³/v. Ylivuotojen vähenemisen myötä saadaan vähennettyä myös lähivesistöihin kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Fosforikuormituksen osalta vähenemä on n. 50 kg/v ja typpikuormituksen osalta n. 500 kg/v.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka edistävät HSY:n vesihuoltotoiminnan sopeuttamista ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin. Investointeihin kuuluvat hulevesi-investoinnit sekä tulvavesistä johtuva laajentaminen ja kapasiteetin nosto.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 82 milj. eurolla. Investointien avulla saavutetaan mm. 17 000 m³ viemäriveresien tasaustilavuutta Helsingin kantakaupungissa.

Vedenjakelun laatuongelmien ratkaiseminen ja paineongelmien hallinta

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla parannetaan vedenlaatua ja/tai ratkaistaan vedenjakelun painetason ongelmia. Investointeihin kuuluu mm. ongelma-alueiden aluesaneeraushankkeita sekä painepiireihin kohdistettavia muutoksia.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 67 milj. eurolla. Ohjelmassa on 12 hanketta, joilla ratkaistaan paikallisia vedenjakeluverkoston paineongelmia sekä 20 hanketta, joilla vaikutetaan vedenlaadun paranemiseen.

Jätevedenpuhdistuksen ja viemäroinnin toimintavarmuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla parannetaan jätevedenpuhdistusta ja/tai viemärointiä siten, että toiminta on aiempaa varmemmalla tasolla normaali- ja/tai häiriötilanteissa. Näihin investointeihin lukeutuvat esim. paineviemäreiden kahdennukset sekä jätevedenpuhdistamoilla esimerkiksi poikkeuksellisen virtaaman tilanteissa toimintavarmuutta parantavat investoinnit.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 55 milj. eurolla.

Tuottavuuden parantaminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla voidaan säästää merkittävästi käyttömenoja.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 58 milj. eurolla. Ohjelmakauden aikana keskeiset investoinnit ovat Ilmala 1 ja Ilmala 2 tornien toimistotilojen saneeraukset.

Ilmastomuutoksen hillintä ja energiatehokkuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka osaltaan hillitsevät ilmastomuutoksen etenemistä esimerkiksi vähentämällä toiminnasta aiheutuvia suoria päästöjä, kasvattamalla energiatehokkuutta ja investoimalla uusiutuviin energiaratkaisuihin.

Teeman tavoitteita edistäviä merkittäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 33 milj. eurolla. Investointiohjelmakauden aikana laskennallinen energiansäästö on noin 2 200 MWh/v ja laskennallinen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemä on noin 4 000 tonnia CO₂-ekv./v.

Kokonaisinvestoinnit ohjelmakaudella 2025–2044

Suunnitelmakauden kokonaisinvestoinnit, joihin rahoituksessa varaudutaan, ovat nykyrahassa 3 732 milj. euroa. Vuotuinen keskimääräinen investointitaso on n. 6,5 % suurempi kuin edellisen ohjelman (2023–2032) aikana. Edelliseen investointiohjelmaan verrattuna suurimmat lisäykset kohdistuvat jätevedenpuhdistukseen.

Investointitason pienestä kasvusta huolimatta ohjelman työstövaiheessa jouduttiin priorisoimaan hankkeita. Tämä johti useiden hankkeiden siirtämiseen, joista yhtenä keskeisenä voidaan mainita fosforipäästöjen vähentämisen strategiatavoitteeseen linkittyvä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon jälkikäsitteilyn toteuttaminen, joka siirtyi 2030-luvulle. Näin ollen myös strategiatavoitteen saavuttaminen siirtyi myös 2030-luvulle.

Vuosittaiset suunnitellut investoinnit ovat yhteensä:

Vuosi	Yhteensä (Me)	Edellinen investointiohjelma (Me)
2025	184	174
2026	190	175
2027	177	174
2028	170	174
2029	187	174
2030	208	174
2031	197	174
2032	206	172
2033	197	-
2034	197	-
2035	192	-
2036	198	-
2037	199	-
2038	184	-
2039	166	-
2040	169	-
2041	184	-
2042	189	-
2043	179	-
2044	158	-

Investointiohjelman toimeenpano, seuranta ja raportointi

Investointiohjelma on talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) investointiosuuden valmistelun perusta. Hankkeiden toteuttamispäätökset tehdään tarkemman suunnittelun perusteella ja hankkeista laaditaan hankesuunnitelmat. Investoinneista tehdään erilliset hankintapäätökset. Talous- ja toimintasuunnitelman toteutumista ja siten myös investointiohjelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti osavuosikatsauksin sekä sisäisellä ajantasaisella raportoinnilla.

Investointiohjelman ehdotus 2025–2044 on esitetty investointiohjelman raportissa korikohtaisesti liitteessä.

Talouksmalli

Vesihuollon investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointi- ja rahoitustarvetta tarkasteltu pitkällä aikavälillä vesihuollon talouden kestävyuden näkökulmasta. Pitkän ajan investointitarpeiden ja talouden samanaikaisella tarkastelulla on päädytty investointitasoon, jossa systemaattisin maksukorotuksin voidaan turvata vesihuoltotoiminnan palvelutaso ja kehittäminen ilman, että HSY:n taloudellinen suoriutuminen vaarantuisi.

Talouksmallinnuksessa on arvioitu vesihuollon investointi- ja rahoitustarvetta sekä toiminnan volyymin kehittymistä 20 vuoden aikajänteellä 2025–2044. Mallinnuksen taloudellisena lähtökohdaksi on käytetty viimeisintä 2023 tilinpäätöstä. Lähtötietoina investointiohjelmassa on käytetty seuraavia parametreja: vuosi-inflaatio keskimäärin 2 %, ulkopuolisen rahoituksen korkotaso keskimäärin 3 %, jäsenkuntalainojen keskimääräinen korkotaso 5,3 %.

Vesihuollon maksujen osalta mallinnuksessa on käytetty seuraavia parametreja, jotka sisältävät myös inflaation:

Käyttömaksujen osalta 2024–2025 vuosimuutos on 8 % ja vuosina 2026–2027 vuosimuutos on 5 %. Vuodesta 2028 alkaen 2 % vuodessa. Perusmaksujen osalta vuosina 2024–2026 vuosimuutoksena on 13 %, vuonna 2027 vuosimuutos on 9 % ja vuosina 2028–2029 7 % vuodessa, aikavälillä 2030–2042 vuosimuutos on 5%. Liittymismaksujen osalta 2024 on budjetin mukainen ja vuosina 2025–2026 korotustarve on 25 % vuodessa ja 2027 alkaen 2 % vuositasolla. Muiden myyntituottojen osalta 2024–2026 taso on 3 % vuodessa ja vuodesta 2027 alkaen 2 % vuodessa.

Vesihuoltolain 18 § 1 mom. mukaan vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Talouksmallitarkastelun perusteella edellä mainituin maksukorotuksin on mahdollista turvata toiminnan ja investointien rahoitus ja taittaa velkaantuminen strategisen tavoitteen mukaisesti.

Asukasmäärän ennustetaan kasvavan pitkällä aikavälillä MAL-väestöennusteen mukaisesti. Väestön kasvuksi lähivuosille 2025–2027 on arvioitu 1,1 % vuodessa ja 2028 alkaen vuosikasvun ennustetaan hidastuvan hieman alle 1 %:iin. Veden ominaiskulutuksen pienenemisen odotetaan kompensoivan osittain käyttäjämäärän kasvua ja laskutetun veden määrän odotetaan tasaantuvan vuodesta 2028 alkaen. Käyttömenoissa on oletettu volyyymuutosten lisäksi yleisen kustannustason muutoksen mukainen kasvu.

Vesihuollon velkaantuminen tulee taittumaan strategian mukaisesti strategiakauden aikana ennen vuotta 2030. Lisävelkaantuminen saadaan

pysähtymään 2027–2028 taitteessa. Tämän jälkeen velkaantuminen kääntyy hiljalleen laskuun. Vesihuollon omavaraisuusasteen ennustetaan laskevan nykytasosta (23,1 % vuoden 2023 tilinpäätöksessä) edelleen vuoteen 2025 asti ja alkavan sen jälkeen hiljalleen nousta. Talousmallissa investointiohjelman 2025–2044 mukaisiin investointeihin on laskettu mukaan inflaatio.

Vesihuollon 20 vuoden investointiohjelman investointitaso 2025–2044 on keskimäärin n.186 milj. euroa vuodessa. Yksittäisten investointien ajoitukseen sisältyy kuitenkin pitkistä 20 vuoden aikajaksosta johtuen epävarmuutta.

Lausuntojen pyytäminen jäsenkunnilta

Perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymä pyytää tästä investointiohjelmasta lausunnot jäsenkunnilta ennen sen hyväksymistä. Hallitukselle esitetään, että nyt tarkistettu vesihuollon investointiohjelma 2025–2044 viedään lausunnoille jäsenkuntiin toiminta- ja taloussuunnitelman 2025–2027 yhteydessä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

- a. hyväksyä liitteen mukaisen vesihuollon investointiohjelman 2025-2044 vuosittain erikseen vahvistettavan toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisen perustaksi,
- b. todeta, että investointiohjelma 2025-2044 viedään lausunnoille jäsenkuntiin toiminta- ja taloussuunnitelman 2025-2027 yhteydessä ja
- c. todeta, että lausuntokierroksen jälkeen investointiohjelmaa 2025-2044 sopeutetaan mahdollisesti tarkistettavien kaupunkien investointiohjelmien ja toimintaympäristön muutoksien perusteella.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Vesihuollon investointiohjelma 2025-2044

Hallitus

§ 53

31.05.2024

Jätehuollon investointiohjelma 2025–2044 (AK)

Hallitus 31.05.2024 § 53
581/06.060.600.6007/2024

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelijat Jätehuollon toimialajohtaja Petri Kouvo, puh. 040 868 1048
Rakennuttamispäällikkö Juha Lipsanen, puh. 040 551 1032

Tausta HSY:n jätehuollon investointiohjelma on osa jätehuollon investointien suunnittelujärjestelmää. Suunnittelujärjestelmä sisältää jätehuollon investointistrategian ja jätehuollon investointiohjelman. Jätehuollon investointiohjelma sisältää jätehuollon suunnitellut investoinnit vuosille 2025–2044. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2023–2032. Investointiohjelman laadinnan pohjana ovat olleet HSY:n strategia 2030 ja jätehuollon investointistrategia 2030, sekä vuosina 2023–2024 päivitetyt investointien tarvekartoitukset. Jätehuollon investointiohjelma on laadittu ensimmäistä kertaa 20-vuodelle, kun taas edellinen investointiohjelma oli laadittu 10-vuodelle ja HSY:n strategia sekä investointistrategia vuoteen 2030 saakka. Investointien 20 vuoden suunnittelujakso ulottuu siten strategista suunnittelujaksoa pidemmälle, joten investointeja on esitetty 10-vuoden strategista suunnittelujaksoa enemmän. Kustannuksia on investointiohjelmassa tarkasteltu aiempien vuosien tapaan investointikorien kautta, joissa jätehuollon investoinnit on jaettu kolmeen pääkokonaisuuteen ja 15 koriin. Pääkokonaisuudet ovat aluepalvelulähtöiset investoinnit, käsittelypalvelulähtöiset investoinnit ja muut investoinnit. Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit on jaettu lisäksi kahteen alakokonaisuuteen, jotka ovat ympäristövaikutusten hallinta sekä alueiden ja toimintojen kehittäminen. Investointiohjelman laatimisen apuna on käytetty talousmallia, jolla on tarkasteltu investointien taloudelliset edellytykset ja vaihtoehdot tasapainoinen talous päämäärän mukaisesti.

Jätehuollon investointiohjelma 2025–2044 ja sen vaikuttavuus

Jätehuollon investointiohjelma on ensimmäistä kertaa rakennettu teemalähtöisesti. Teemat kuvaavat hankkeiden vaikuttavuutta eli sitä, millaisiin asioihin hankkeilla vaikutetaan. Jätehuollon osalta teemoja on valittu kaksi: Ympäristövastuu ja toimintavarmuus sekä kehittyvä ja palveleva jätehuolto. Jätehuollon osalta useat strategiset päämäärät ja painopisteet koskevat samoja investointihankkeita, joten päämäärät ja painopisteet on sovitettu kahteen keskeiseen teemaan. Teemoille on kirjattu teemakohtaiset tavoitteet, kuvattu keskeiset suunnitelmakauden hankkeet ja teemaan kuuluvien investointien tarve, esitetty suoritteet ja kuvattu toimenpiteitä sekä koostettu vaikuttavuusmittarit. Lisäksi investointiohjelmassa on kuvattu teemoja 1 ja 2 sisältävä hankekokonaisuus, koska merkittävä osa hankkeista sisältää teemojen 1 ja 2 päämääriä. Investointiohjelman kokonaissumma vuosille 2025–2044 on yhteensä 298,7 milj. euroa. Investointiohjelmaa on kuvattu teemakohtaisesti lyhyemmin alla.

Ympäristövastuu ja toimintavarmuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla varmistetaan jätehuollon toimintavarmuus ja lupaehtojen täyttyminen, omaisuuden elinkaaren ja ilmastonmuutoksen hallinta sekä energiatehokkuustavoitteet. Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 165 milj. eurolla. Lisäksi molempia pääteemoja 1 ja 2 sisältävistä hankkeista, joita on yhteensä 74 milj. euroa investoinneista, osa sijoittuu tämän teeman alle. Nämä ovat lähinnä käsittelypalvelulähtöisiä investointihankkeita, jotka kohdistuvat Ämmässuon ekoteollisuuskeskukseen.

Ohjelmakauden aikana on suunniteltu toteuttavaksi Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen kaatopaikkojen kaasunkeräys- ja vesienhallintajärjestelmien sekä kaatopaikkojen pintarakenteiden viimeistelyinvestoinnit, biojätteen käsittelyn edellyttämät investoinnit ja HSY:n vastuulla olevien jätevoimalan kuonan ja tuhkan käsittelyn ja loppusijoituksen vaatimat investoinnit. Lisäksi toteutetaan tarvittavat infran kehittämisen ja ylläpidon investoinnit, käsittelypalveluiden koneiden ja laitteiden hankinnat, energia- ja materiaalitehokkuusinvestoinnit ja ICT investoinnit. Nämä investoinnit perustuvat ekoteollisuuskeskuksen ja kaatopaikan ympäristöpäästöjen hallintaan, varmistettuun omaan energiantuotantoon, omaisuuden elinkaaren hallintaan ja ympäristölupaehtojen noudattamiseen.

Suunnitelmakauden alussa toteutetaan ekoteollisuuskeskuksen kaatopaikkakaasun lyhytaikaiseen varastointiin tarkoitetun kaasukellon investointi, jonka on arvioitu valmistuvan vuosien 2025–2026 aikana. Lisäksi kaasun hyödyntämiseen on tarpeen hankkia uudet kaasumoottorit, joiden hankinta on ajankohtaista vuosien 2030–2031 aikana. Kaatopaikoilla ja kenttäalueilla muodostuu merkittävästi hulevesiä, jotka tulee johtaa jätevedenpuhdistamolle. Näiden likaantuneiden vesien johtamista varten on suunniteltu toteuttavaksi jätevesiviemäri- ja allasinvestointeja, joista lähinnä on vuodelle 2030 sijoittuva Ämmässuolta Blominmäen puhdistamolle toteutettava jätevesiviemäri. Jätehuollon investointi viemäriin koskee Ämmässuon kiinteistölle sijoittuvaa osuutta. Lisäksi on suunniteltu toteutettavan kaatopaikan suotoveden kierrätysvesijärjestelmiä, joilla varmistetaan kaatopaikan kaasuntuotanto ja pyritään siten lyhentämään jälkihoitoaikaa. Suunnitelmakaudella myös viimeistellään ja ylläpidetään kaatopaikkojen pintarakenteita ympäristön tilan ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Ympäristövastuun ja toimintavarmuuden teeman mittavimmat investointitarpeet kohdistuvat biojätteen käsittelyyn ja hyödyntämiseen. Suunnitelmakauden alussa valmistuu mädätteen jalostus maatalouskäyttöön hanke. Lisäksi suunnitelmakauden alussa saneerataan kompostointilaitoksen tunneleita, jotka ovat tulossa käyttöikänsä päähän. Vuosien 2028–2029 aikana on suunniteltu toteuttavaksi biojätteen mädätyskapasiteetin nostamista varten yhden mädätysreaktorin hankinta, jolla myös parannetaan biojätteen mädätyksen toimintavarmuutta. Suunnitelmakauden lopun hankkeet puolestaan sisältävät biojätteen käsittelyn innovatiivisia investointivaroja ja varautumista biojätteen käsittelyn toimintavarmuuden ylläpitämiseen.

Jätevoimalan kuonan ja tuhkan käsittelyn ja loppusijoituksen sekä hyödyntämisen investointina toteutetaan suunnitelmakauden alussa tuhkasolun T2 käyttöönottoon ja käytöstä poistettavan solun T1 sulkemiseen liittyvät investoinnit. Suunnitelmakaudella on myös varauduttu vuosien 2034–2035 aikana uuden tuhkasolun T3 toteutukseen. Lisäksi on varauduttu kehittämään uusia tuhkan käsittelymenetelmiä, joilla voidaan tulevaisuudessa korvata tuhkan loppusijoitus.

Suunnitelmakaudella toteutetaan infran kehittämisen ja ylläpidon sekä käsittelypalveluiden koneiden, laitteiden ja järjestelmien edellyttämät vuosittaiset investoinnit. Nämä investoinnit kohdistuvat lähinnä kenttiin, rakennuksiin, verkostoinfraan, automaatiojärjestelmiin ja käsittelypalveluiden konekalustoon.

Energia- ja materiaalitehokkuusinvestoinnit on suunnattu kohdistumaan Ämässuon ekoteollisuuskeskuksen energiatehokkuuden ylläpitämiseen ja kustannustehokkuuden parantamiseen. Suunnitelmakauden alkupuolella on varauduttu investoimaan pienimuotoisesti lämpöakkuun ja suunnitelmakauden loppupuolella Ämässuon oman energiantuotannon edelleen vähentyessä korvaaviin uusiin energiantuotantomuotoihin. Ämässuon omia valmiita sähkön- ja lämmönsiirtoverkkoja on siten mahdollista hyödyntää koko suunnitelmakauden ajan tehokkaasti alueen energiansiirrossa. Jätteen laitospäiväkohtaiseen käsittelyyn ei investointiohjelmassa ole investointien osalta varauduttu, sillä käsittely on suunniteltu tarvittaessa hankittavaksi ensisijaisesti palveluna.

Jätehuollon vuosittaiset operatiivisten tietojärjestelmien investoinnit ovat jätehuollon kokonaisinvestointeihin verrattuina jokseenkin vähäisiä. Näillä järjestelmäinvestointeilla varmistetaan jätteiden kuljetuksen ja käsittelyn toimintavarmuus.

Kehittyvä ja palveleva jätehuolto

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla varmistetaan tasapuoliset palvelut kaikille alueen asukkaille huomioiden toimintaympäristön muutokset ja vaatimusten kiristyminen sekä turvaten samalla ajanmukainen ja turvallinen työympäristö. Teeman aihepiiriin sisältyvät myös kiertotalouden edistäminen ja mahdollistaminen huomioiden samalla tuottavuuden parantaminen. Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 60 milj. eurolla. Lisäksi teemojen 1 ja 2 yhteensä 74 milj. euroa investoinneista osa sijoittuu myös tämän teeman alle.

Ohjelmakauden aikana on suunniteltu laajennettavaksi Sortti- asemaverkostoa, toteuttamalla nykyisten Sortti-asemien ja Kivikon jätepalvelukeskuksen saneeraustyöt ja näiden kalustohankinnat, tekemällä jätteen kuljetuksen astiahankinnat ja keräysvälineiden varastointi- ja huoltotilojen investoinnit, jätehuollon maanhankinnat ja Seutulan kiertotalousalueen kehittämisen vaatimat investoinnit. Investoinnit perustuvat tasapuolisesti saavutettavan jätehuollon, asianmukaisen palveluverkoston ja jäteastioiden tarjoamiseen asiakkaille. Lisäksi investoinneilla turvataan omaisuuden elinkaaren hallinta ja varmistetaan turvallinen työympäristö.

Ohjelmakauden aikana on suunniteltu toteuttavaksi kolme uutta Sortti- asemaa, joista Vantaan Martinkyläntien Sortti-aseman on suunniteltu valmistuvan ensimmäisenä vuosien 2026-2028 aikana. Espoon Sortti- asemaverkkoa on suunniteltu täydennettäväksi niin, että uusi Sortti- asema valmistuu vuoden 2032 aikana. Lisäksi on varauduttu kolmanteen uuteen Sortti- asemaan suunnitelmakauden lopussa niin, että asema valmistuu vuoden 2042 aikana. Sortti- asemaverkostoa on myös suunniteltu täydennettäväksi suunnitelmakaudella 2–3:lla uudella Sortti-pienasemalla. Nykyisen käytössä olevan palveluverkon toiminta ja palvelukyky varmistetaan toteuttamalla lisäksi nykyisten käytössä olevien Sortti- asemien ja Kivikon jätepalvelukeskuksen saneeraustyöt ja ylläpitoinvestoinnit sekä vuosittaiset jätteiden vastaanottopisteiden kalustohankinnat. Jätehuollon maanhankintoihin on varauduttu suunnitelmakaudella lähinnä uusien Sortti-asemien tonttien osalta, joista

ensivaiheen tarve kohdistuu Vantaan uuden Sortti-aseman tontin hankintaan.

Jätteen kuljetuksen ohjelmakauden investoinnit kohdistuvat lähinnä jäteastioihin ja niiden käsittelyyn ja huoltoon tarkoitettujen huoltohallien ja -kenttien hankintaan. Jäteastioita hankitaan vuosittain koko suunnitelmakauden ajan. Jätteenkuljetuksen investointina on suunniteltu vuosien 2025–2027 aikana toteutettavaksi Seutulassa astiahallin laajennus. Lisäksi on vuosien 2036–2039 aikana varauduttu investoimaan kiinteistöjen jäteastioiden instrumentointi- ja tunnistusjärjestelmiin.

Investointiohjelmassa on lisäksi varauduttu Seutulassa alueen kehittämiseen kiertotalouden tarpeisiin. HSY omistaa Seutulassa laajan kiinteistön, joka sijoittuu sekä Vantaan että Tuusulan alueelle. Tuusulan kunta on kaavoittamassa alueelleen kiertotalouskorttelin sallivaa kaavaa, ja Uudenmaan liitto on hahmotellut Seutulassa alueelle kiertotalouslaaksoa, joten alue on mahdollista hyödyntää kiertotalouden tarpeisiin.

Kokonaisinvestoinnit ohjelmakaudella 2025–2044

Suunnitelmakauden 2025–2044 kokonaisinvestoinnit ovat n. 298,7 milj. euroa (edellinen 129,7 milj. euroa). Investointiohjelma on nyt laadittu edellisestä investointiohjelmasta poiketen 20 vuoden ajalle.

Kahdellekymmenelle vuodelle suhteutettuna investointitaso on lisääntynyt n. 15 %. Edelliseen investointiohjelmaan verrattuna investointien muutokset kohdistuvat lähivuosille ja niitä lisäävät lähinnä Mädaten maatalouteen hanke ja Ämmässuon kaasukellohanke, joiden arvioidaan kuitenkin olevan investointeina käyttökustannuksia pienentäviä, joten niillä on hyväksyttävät takaisinmaksuajat.

Kaikkia pitkän suunnitelmakauden loppupuolen investointitarpeita ei kuitenkaan ole mahdollista hahmottaa ja kohdentaa investointiohjelmaan. Tämän vuoksi ohjelmakauden loppupuolen investointien kohdalla on tehty varauksia, jolla kokonaisinvestointitaso on saatu esimerkiksi palvelukyvykkyyden ja ylläpitosaneerausten osalta omaisuuden ja arvioidun toiminnan laajuuden vaatimalle tasolle.

Vuosille 2025–2044 suunnitellut vuosittaiset investoinnit

Vuosi	Yhteensä (Me)	Edellinen investointiohjelma (Me)
2023	-	23,7
2024	-	27,9
2025	20,9	15,2
2026	16,4	10,4
2027	18,6	12,9
2028	19,2	11,0
2029	12,2	11,6
2030	12,4	9,0
2031	11,6	9,2
2032	14,3	7,8
2033	13,2	-
2034	14,1	-
2035	15,8	-
2036	15,5	-
2037	15,0	-
2038	13,9	-
2039	12,6	-
2040	12,8	-
2041	14,8	-

2042	15,9	-
2043	15,2	-
2044	14,1	-

Investointiohjelman toimeenpano, seuranta ja raportointi

Investointiohjelma on talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) valmistelun perusta. Hankkeiden toteuttamispäätökset tehdään tarkemman suunnittelun perusteella ja hankkeista laaditaan tarvittavat hankesuunnitelmat. Investoinneista tehdään erilliset hankintapäätökset. Talous- ja toimintasuunnitelman toteutumista ja siten myös investointiohjelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti osavuosikatsausten ja sisäisen raportoinnin yhteydessä. Investointiohjelmahdotus 2025–2044 on esitetty investointikorikohtaisesti liitteessä.

Talousmalli

Investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointitarpeita tarkasteltu jätehuollon talouden näkökulmasta. Investointiohjelmaa on tarkasteltu ja säädetty valmistelussa määrällisesti ja ajallisesti niin, että on päästy talouden kannalta kestäväan tasoon. Suunnittelukauden alkupuoliskolla investointitarve on suuri, mikä lisää tarvetta kasvattaa tulo-rahoitusta alkuvuosina reaalisilla taksakorotuksilla. Kauden jälkipuoliskolla investointitaso laskee, jolloin taksan korotukset ovat maltillisempia.

Talouksmallinnuksessa on arvioitu jätehuollon investointi- ja rahoitustarvetta sekä toiminnan volyymin kehittymistä 20 vuoden aikajänteellä 2025–2044. Mallinnuksen taloudellisena lähtökohtana on käytetty viimeisintä 2023 tilinpäätöstä. Lähtötietoina investointiohjelmassa on käytetty seuraavia parametreja: vuosi-inflaatio keskimäärin 2 %, ulkopuolisen rahoituksen korkotaso keskimäärin 3 % ja jäsenkuntalainojen keskimääräinen korkotaso 5,3 %.

Talouksmallinnuksessa on arvioitu toiminnan volyymin kehittyminen ja siihen perustuen tulojen ja käyttömenojen ennusteet. Suoritevolyymien muutosennuste perustuu pääosin toiminta-alueen asukasluvun arvioituun kehitykseen ja toimintaympäristön, kuten lainsäädännön muutoksiin. Asukasmäärän ennustetaan kasvavan pitkällä aikavälillä MAL-väestöennusteen mukaisesti. Väestön kasvuksi lähivuosille 2025–2027 on arvioitu 1,1 % vuodessa ja 2028 alkaen vuosikasvun ennustetaan hidastuvan hieman alle 1 %:iin.

Jätehuollon 20 vuoden investointiohjelman investointitaso 2025–2044 on keskimäärin noin 15 milj. euroa vuodessa painottuen jakson alkupäähän. Yksittäisten investointien ajoitukseen sisältyy kuitenkin pitkän 20 vuoden aikajakson takia epävarmuutta.

Kuljetusmaksujen osalta on käytetty parametrina vuosille 2025–2026 kutakin vuotta kohti 6 % ja vuodesta 2027 alkaen 2 % inflaation mukaisena muutoksena. Muiden maksujen ja kustannusten osalta on oletuksena käytetty 2 %:n inflaatiota. Mallinnuksen perusteella nettovelkaantuminen saadaan taittumaan strategisen tavoitteen mukaisesti strategiakaudella vuoden 2026 aikana. Jätehuollon velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut merkittävästi. Tulorahoitusta kasvattamalla pystytään omavaraisuus säilyttämään suurista investointimenoista huolimatta. Kauden loppupuoliskolla omavaraisuus alkaa nopeasti kohota edellyttäen, että investointitaso putoaa ohjelman mukaisesti.

Jätehuoltotoiminnan talousmalli on esitetty liitteessä.

Lausuntojen pyytäminen jäsenkunnilta

Perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymä pyytää tästä investointiohjelmasta lausunnot jäsenkunnilta ennen sen hyväksymistä. Hallitukselle esitetään, että nyt tarkistettu jätehuollon investointiohjelma 2025–2044 viedään lausunnoille jäsenkuntiin toiminta- ja taloussuunnitelman 2025–2027 yhteydessä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

- a. hyväksyä liitteen mukaisen jätehuollon investointiohjelman 2025–2044 vuosittain erikseen vahvistettavan toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisen perustaksi,
- b. todeta, että investointiohjelma 2025–2044 viedään lausunnoille jäsenkuntiin toiminta- ja taloussuunnitelman 2025–2027 yhteydessä ja
- c. todeta, että lausuntokierroksen jälkeen investointiohjelmaa 2025–2044 tarvittaessa sopeutetaan saatujen lausuntojen perusteella.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Jätehuollon investointiohjelma 2025-2044

Hallitus

§ 54

31.05.2024

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen kauden 2020–23 seuranta (AK) Hallitus 31.05.2024 § 54
579/00.01.013.0132/2024Esittelijä
ValmistelijatToimitusjohtaja Tommi Fred
Tulosaluejohtaja Satu Pääkkönen, puh. 040 488 1744
Yksikön päällikkö Sirpa Joukainen, puh. 050 430 9510

Sopimuskauden 2020–31 ensimmäisen nelivuotiskauden seurannassa on tarkasteltu sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista vuosina 2020–23. Sopimukseen on kirjattu yleisiä tavoitteita sekä 21 toimenpidettä, joista suurin osa on toteutunut sovitusti.

Maankäyttö, joka on osoitettu asumiseen, keskittyy sovitusti MAL 2019 -suunnitelmassa määritellyille maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille. Asumiseen osoitetussa asemakaavoituksessa koko sopimuskaudeksi asetetusta 6 milj. kerrosneliömetrin tavoitteestaan jäätiin hieman; hyväksytyä asumisen kaavaa valmistui 5,4 milj. k-m². Asemakaavavaranotot asumisen käyttötarkoitukseen eivät ole kuitenkaan vähentyneet, vaan viimeisenä seurantavuonna jopa merkittävästi nousseet. Uudelle asuntotuotannolle ei siten ainakaan kaavoituksen puolesta ole esteitä.

MAL-sopimuksessa asuntotuotannon määrälle oli asetettu kunnianhimoiset tavoitteet (66 000 asuntoa 2020–23), jotka kaudelle osuneista mullistuksista (koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota, inflaation kiihtyminen ja rakennuskustannusten nousu) huolimatta ylitettiin reilusti. Asuntoja valmistui nelivuotiskaudella yli 77 000. Lähivuosina asuntotuotanto ei tule enää saavuttamaan uusia ennätyksiä, koska asuntorakentamisessa aloituksia on tällä hetkellä todella vähän ja rakennusalan suhdanne on vaikea. Valtion tukema ARA- ja ASO-asuntotuotanto sen sijaan jäi alle tavoitellun määrän, vaikka viimeisenä seurantavuotena valmistuikin ennätyspaljon valtion korkotukemaa asuntotuotantoa. Valtio on myöntänyt sovitut tuet ja avustukset asuntotuotantoon ja infrakustannuksiin. Tavoitteena ollut asunnottomuuden määrän puolittaminen saavutettiin lähes, kun asunnottomien määrä on vähentynyt 42 % vuodesta 2019.

Liikennejärjestelmän kehittämisessä raideliikenteen hankkeet, kuten Espoon kaupunkirata, pääradan korjaus ja pikaraitiotiehankkeiden suunnittelu etenevät pääosin sovitusti, lähijunavarikoiden sijoittamista ja Vantaalla sijaitsevan Santaradan siirtämistä lukuun ottamatta. Valtio on myös liikennepuolella myöntänyt sovitut tuet ja lisäksi ylimääräisiä koronaperusteisia avustuksia. Myös MAL 2023 -suunnitelma eteni pienistä viivästyksistä huolimatta ja valmistui syksyllä 2023. Toteutumatta jäivät raskaan liikenteen palvelualueiden sijoittaminen seudulle ja ruuhkamaksulainsäädännön valmistelu.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimus kaudelle 2020–2031 solmittiin lokakuussa 2020. Sopimus perustuu seudun kuntien ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä ja pohjautuu Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmaan. Neljän vuoden välein tehtävän sopimuksen päivitystä koskevat neuvottelut valtion ja kuntien välillä ovat käynnissä.

Sopimuksen mukaisesti HSY vastaa seuranta-aineiston ylläpidosta ja koordinoinnista. Liikennettä koskevan seurantatiedon koostamisesta vastaa Helsingin seudun liikenne (HSL). Sopimuksen toteutumista seuraa sopimusosapuolten vuosittainen seurantakokous, joka pidettiin 23.5.2024. Seurantakokouksen valmistelusta vastaa ympäristöministeriön asettama sopimussihteeristö, jonka ohjauksessa seurantamateriaalit tuotetaan. Seurantamateriaaleja ovat tiivis katsaus ja laajempi seurantamateriaali sekä HSY:n verkkosivulla oleva interaktiivisia infograafeja sisältävä MAL-näkymä, jossa keskeisiä tietoja voi tarkastella myös kunnittain ja kaikkien aiempienkin MAL-sopimuskausien vuosilta.

Kaikki seurantamateriaalit löytyvät HSY:n verkkosivuilta www.hsy.fi/mal-seuranta.

Päätösehdotus (TF)	Hallitus päättää merkitä katsauksen tiedoksi.
Päätös	Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.
Liitteet	- MAL-seurantakatsaus 2024

Hallitus

§ 55

31.05.2024

Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2023, ennakkotieto (AK) Hallitus 31.05.2024 § 55
580/00.01.013.0132/2024Esittelijä
ValmistelijatToimitusjohtaja Tommi Fred
Tulosaluejohtaja Satu Pääkkönen, puh. 040 488 1744
Ilmastoyksikön päällikkö Sanna Tiainen-Erkkilä, puh. 050 470 3174

Vuoden 2023 kasvihuonekaasupäästölaskennan alustavat tulokset ovat valmistuneet. Tieliikenteen päästöjen osalta laskennassa on käytetty vuoden 2022 tilastoja, ja laskennan tulokset täydentyvät siltä osin kesäkuussa 2024.

Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt laskivat lähes 20 % vuonna 2023. Käytetyn energian määrä pieneni kuitenkin vain hieman, n. 2 %. Muutos johtuukin suurimmaksi osaksi lämmön- ja sähköntuotannon pienentyneistä ominaispäästöistä. Päästöjä syntyi yhteensä n. 3,7 miljoonaa tonnia CO₂-ekv.

Suurin päästövähennelmä syntyi kaukolämmön tuotannossa polttoainejakauman muuttuessa vähäpäästöisempään suuntaan. Erityisesti kivihillen käytön väheneminen ja biopolttoaineiden osuuden lisääminen vähensivät lämmöntuotannon päästöjä merkittävästi. Kivihillen käyttö väheni edellisvuoteen verrattuna 44 % kun biopolttoaineiden käyttö puolestaan kasvoi 50 % ja maakaasun yli tuplaantui. Myös lämpöpumppujen käyttö lisääntyi jonkin verran. Kokonaisuudessaan päästöt vähenivät kaukolämmöntuotannossa n. 31 % edellisvuoteen verrattuna. Päästökehityksen taustalla vaikuttaa Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, josta seurasi maakaasun tuonnin loppuminen Venäjältä ja sen korvaaminen kivihillellä ja öljyllä vuonna 2022. Vuonna 2023 kehitys on ollut päinvastainen ja kivihiltä ja öljyä on korvattu sekä biopolttoaineilla että maakaasulla, jonka käytöstä syntyvät kaukolämmön tuotannon päästöt ovat kivihillen käyttöä huomattavasti pienemmät. Biopolttoaineiden osuus lämmöntuotannon polttoaineista on kasvanut 25 prosenttiin, kun vuonna 2022 ja 2021 se on pysytellyt n. 16 prosentissa. Suurin biopolttoaineiden osuus on Espoossa, n. 31 %. Eniten biopolttoaineena käytettiin puuhaketta ja -mursketta sekä puupellettejä.

Sähkönkulutuksen päästöt ovat pienentyneet edellisvuoteen verrattuna yli 20 %. Muutos johtuu valtakunnallisen sähköntuotannon rakenteen muutoksista, mm. Olkiluoto 3:n valmistumisesta ja tuulivoimaan tehdyistä investoinneista, jotka ovat vähentäneet sähköntuotannon päästöjä merkittävästi ja pienentäneet sähkön päästökerrointa. Samalla päästöintenssiivisten kivihillen ja turpeen käyttö sähköntuotannossa on vähentynyt huomattavasti. Sähkön kulutus puolestaan on pääkaupunkiseudulla vähentynyt vain hieman, n. 3,5 %. Sähkölämmityksen osalta kulutus on hieman kasvanut ja päästöt vähentyneet maltillisemmin, ollen n. 13 % pienemmät kuin vuonna 2022.

Jätteiden käsittelyn päästöt kasvoivat hieman, n. 18 %, johtuen pääosin Viikinmäen jätevedenpuhdistamon aktiivilieteprosessissa tapahtuneesta häiriöstä, joka aiheutti hetkellisen piikin typpioksiduulipäästöihin. Jätteiden käsittelyn osuus kokonaispäästöistä on kuitenkin hyvin pieni, alle 3 %. Öljylämmityksen päästöt pienuivat öljyllä lämmitettävän rakennuspinta-alan pienuemisen vuoksi n. 3 %.

Kuntakohtaiset kokonaispäästöt pienuivat kaikissa kunnissa. Suurin pudotus päästöissä on Helsingissä, lähes 25 %, johtuen erityisesti kaukolämmön tuotannon päästöjen vähenemisestä, joka oli suurinta juuri Helsingissä. Espoossa kokonaispäästöt tippuivat hieman yli 15 %, Vantaalla n. 8 % ja Kauniaisissa hieman alle 15 %. Päästöjen vähenyminen johtui ensisijaisesti kaukolämmön ja sähköntuotannon päästöjen pienuemisestä, mutta päästöt pienuivat hieman myös muilla sektoreilla, jätteiden käsittelyä ja maataloutta lukuun ottamatta.

Myös asukaskohtaiset päästöt laskivat pääkaupunkiseudulla, n. 20 % edellisvuoteen verrattuna. Kaupunkikohtaiset asukasta kohti lasketut päästöt laskivat kaikissa kunnissa. Helsingissä asukaskohtaiset päästöt olivat n. 2,9 tonnia CO₂-ekv., Espoossa n. 2,5 tonnia CO₂-ekv., Vantaalla n. 3,6 tonnia CO₂-ekv ja Kauniaisissa n. 2,8 tonnia CO₂-ekv. Asukaskohtaiset päästöt tarkoittavat kokonaispäästöjen jakamista asukasluvulla, jolloin saadaan päästöt asukasta kohden.

Kokonaisenergiankulutus laski pääkaupunkiseudulla vuonna 2023 noin 1,9 %, ollen n. 24 900 GWh.

Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt lasketaan alueella tapahtuvaan kulutukseen perustuen. Laskennassa ei huomioida kulutushyödykkeiden, kuten ruuan tai rakennustuotteiden, välillisiä päästöjä.

Päätösehdotus (TF)	Hallitus merkitsee selostuksen tiedoksi.
Päätös	Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Hallitus

§ 56

31.05.2024

Suomenojan jätevedenpuhdistamon purku ja alueen ennallistaminen, urakoitsijan valinta

Hallitus 31.05.2024 § 56
1180/05.050.502.5021/2023

Esittelijä
Valmistelijat

Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen
Hankepäällikkö Arto Mettinen puh. 040 334 2867
Hankinta-asiantuntija Hannu Toivonen puh. 050 437 2011

Hankinta käsittää Suomenojan jätevedenpuhdistamon purun ja alueen ennallistamisen.

Hankinta on erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukainen EU-kynnysarvon ylittävä rakennusurakka. Määräaikaan saatiin tarjoukset kolmelta alan yritykseltä.

Selvitys hankinnan tarkoituksesta, tarjouspyyntömenettelystä, valitusta tarjouksesta sekä ehdotus perusteluineen on esitetty hallituksen jäsenille jaetun esityslistan liitteenä. Hankinnan valintaperusteena on tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti saatu halvin tarjous.

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä tai sen tiedoksiannolla, vaan vasta sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätösehdotus (MH)

Hallitus päättää

- a. tilata HSY:n Suomenojan jätevedenpuhdistamon purun ja alueen ennallistamisen Fortum Waste Solutions Oy:ltä hankinnan verottoman kokonaisarvon ollessa enintään 4 685 000 euroa (alv 0 %), ja
- b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan allekirjoittamaan hankinnasta tehtävät sopimukset, sekä
- c. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan tai hänen määräämänsä tarvittaessa sopimaan hankintaan liittyvistä lisä- ja muutostöistä hankintavaltuuksiensa puitteissa.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1 Selvitys hankinnasta, Suomenojan jätevedenpuhdistamon purku ja alueen ennallistaminen

Hallitus

§ 57

31.05.2024

Blominmäen itäinen valuma-alue osat A ja C rakentaminen, osa 1

Hallitus 31.05.2024 § 57
44/05.050.502.5020/2024

Esittelijä
Valmistelija

Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen
Hankepäälikkö Kaj Taskinen, puh. 050 4116 645

Rakennuskohde sijaitsee Espoon Niittykummussa. Hankkeessa rakennetaan paineviemäriä d560mm 950m Hakalehdon pumppaamolta Niittyporttiin, viettoviemäriä 500m ja uutta d400mm vesijohtoa 380 metriä. Niittyporttiin rakennetaan uutta B800mm runkoviemäriä 290 metriä. Lisäksi uusi aluemittauskaivo Suvikumpuun.

HSY:n hallitus on hyväksynyt hankesuunnitelman HSY:n hallituksessa 23.4.2021.

Hankinta on erityisalojen hankintalain 1398/2016 kynnysarvon alittava rakennusurakka. Määräaikaan 20.5.2023 klo 12.00 mennessä saatiin tarjoukset kolmelta urakoitsijalta.

Selvitys hankinnan tarkoituksesta, tarjouspyyntömenettelystä, valituista tarjouksista sekä ehdotus perusteluineen on esitetty hallituksen jäsenille jaetun esityslista liitteenä. Päätös perustuu tarjouspyynnön mukaisesti tarjousten halvimpaan hintaan.

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä tai sen tiedoksiannolla, vaan vasta sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätösehdotus (MH)

Hallitus päättää

a. valita Blominmäen itäinen valuma-alue osien A ja C urakan toteuttajaksi halvimman tarjouksen jättäneen Marttilan Maanrakennus Oy:n hinnalla 2 368 080 euroa (alv 0 %),

b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen sekä tarvittaessa tilaamaan hankintaan liittyviä lisä- ja muutostöitä sopimuksen mukaisin ehdoin.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1, selvitys hankinnasta, Blominmäen itäinen valuma-alue osat A ja C rakentaminen osa 1 TP 2/24, Espoo

Hallitus

§ 58

31.05.2024

Valurautaisten vesijohtoputkien ja putkiyhteiden hankinta ajalla 2024–2026

Hallitus 31.05.2024 § 58
198/05.050.500.5001/2024

Esittelijä
Valmistelijat

Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen
Yksikön päällikkö Esa Jalomäki, puh. 050 044 4888
Hankinta-asiantuntija Hannu Toivonen puh. 050 437 2011

Hankinta käsittää HSY:llä jaksolla 1.6.2024–31.5.2026 sekä mahdollisina optiojaksoina 1.6.2026–31.5.2027 ja 1.6.2027–31.5.2028 tarvittavien vesijohto-, hulevesi- ja viemäriverkostojen rakentamisessa ja kunnossapidossa tarvittavat valurautaiset vesijohtoputkien ja putkiyhteiden hankinnan.

Hankinta on erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukainen EU-kynnysarvon ylittävä tavarahankinta. Määräaikaan 13.5.2024 mennessä saatiin tarjoukset kahdelta alan yritykseltä.

Selvitys hankinnan tarkoituksesta, tarjouspyyntömenettelystä, valituista tarjouksista sekä ehdotus perusteluineen on esitetty hallituksen jäsenille jaetun esityslistan liitteenä. Hankinnan valintaperusteena on tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti saatu kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä tai sen tiedoksiannolla, vaan vasta sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätösehdotus (MH)

Hallitus päättää

a. tilata HSY:n jaksolla 1.6.2024-31.5.2026 tarvitsemat valurautaiset vesijohtoputket ja putkiyhteet osan 1 osalta Saint-Gobain PAM Finland Oy:ltä ja osan 2 osalta Ulefos Oy:ltä hankinnan verottoman kokonaisarvon ollessa enintään 3,3 milj. euroa (alv 0 %),

b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan hankinnasta tehtävät sopimukset, sekä

c. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan päättämään mahdollisten optiokausien hankinnasta. Mahdolliset optiokaudet mukaan lukien hankinnan veroton kokonaisarvo on yhteensä enintään 6,6 milj. euroa. Option käytöstä tehdään erilliset päätökset viimeistään neljä (4) kuukautta ennen kunkin optiokauden alkua.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1, selvitys hankinnasta, valurautaiset vesijohtoputket ja putkiyhteet 2024–2026

- Liite 2, hinta- ja laatuvertailu valurautaisten vesijohtoputkien ja -yhteiden hankinnasta

Hallitus

§ 59

31.05.2024

Polyelektrolyyttien hankinta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle 1.6.2024–31.5.2026

Hallitus 31.05.2024 § 59
697/05.050.500.5001/2023

Esittelijä
Valmistelija

Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen
Yksikön päällikkö Marina Graan, puh. 050 336 3330

Hankinta käsittää Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle ajalla 1.6.2024–31.5.2026 sekä mahdollisena optioina kausille 1.6.2026–31.5.2027 ja 1.6.2027–31.5.2028 lietteenkuivauksessa käytettävät polyelektrolyytit.

Hankinta on erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukainen EU-kynnysarvon ylittävä tavarahankinta. Määräaikaan 18.12.2023 klo 13:00 mennessä saatiin tarjoukset kahdelta alan yritykseltä.

Selvitys hankinnan tarkoituksesta, tarjouspyyntömenettelystä, valitusta tarjouksesta sekä ehdotus perusteluineen on esitetty hallituksen jäsenille jaetun esityslistan liitteenä. Hankinnan valintaperusteena on tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti saatu kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä tai sen tiedoksiannolla, vaan vasta sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätösehdotus (MH)

Hallitus päättää

a. tilata jaksolla 1.6.2024 - 31.5.2026 tarvittavat polyelektrolyytit Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle SNF Finland Oy:ltä hankinnan verottoman arvon ollessa yhteensä enintään 1 220 000 euroa sisältäen noin 15 % varauksen kulutusvaihteluista ja mahdollisesta varapolyelektrolyytin käytöstä johtuville muutoksille,

b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen, sekä

c. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan päättämään mahdollisten optiokausien hankinnasta. Mahdolliset optiokaudet mukaan lukien hankinnan veroton kokonaisarvo on yhteensä enintään 2 440 000 euroa. Option käytöstä tehdään erillinen päätös viimeistään neljä (4) kuukautta ennen optiokauden alkua.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1, selvitys polyelektrolyyttien hankinnasta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle
- Liite 2, vertailutaulukot, polyelektrolyyttien hankinta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle

Hallitus

§ 60

31.05.2024

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.4.2024 Hallitus 31.05.2024 § 60
604/00.01.013.0132/2024Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelija Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 050 451 0030

Toiminta Veden pumppaus- ja laskutusvolyyymi ovat hienoisessa nousussa edelliseen vuoteen nähden. Käyttö- ja perusmaksut ovat huhtikuun lopussa yhteensä 1,8 milj. euroa yli talousarvion ja loppuvuodelle ennustetaan perusmaksujen ylittävän vuosibudjetin. Liittymismaksujen toteuma on huhtikuussa 0,3 milj. euroa yli talousarvion. Rakentamisen suhdanteen vuoksi liittymismaksujen talousarvio on 2,7 milj. euroa edellisvuotta pienempi. Liitostöiden määrä ei ole toteutunut talousarvion mukaisesti. Jäsenkaupunkien pyynnöstä yleisten alueiden hulevesilaskutus tehtiin jo helmikuussa. Vuosisatasolla toimintatuottojen ennusteen arvioidaan ylittävän talousarvion 1,5 milj. eurolla.

Kerätyn jätteen määrä on kääntynyt nousuun. Sekajätteen määrän ennakoitiin jatkavan laskuaan trendin mukaisesti, mutta sekä määrä että tyhjennyskerrat ovat kasvaneet. Biojätteen erilliskeräyksen laajentuminen on lisännyt jäteastioiden tyhjennyskertoja sekä kokonaistonneja. Todellista kasvua on kuitenkin hankala eritellä. Viime vuoden puolella TSV (kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelu) asiakkuuksia on poistunut, joka tekee arvioinnista hankalaa. Tämänhetkinen ennuste on, että biojätettä kerätään noin 4000 tonnia enemmän kuin vuonna 2023. Kartonki- ja muovipakkausten määrät ovat myös kääntyneet nousuun tämän vuoden puolella. Selkeää selittävää tekijää jätemäärien kasvulle ei ole lukuun ottamatta biojätettä. Tyhjennyskertojen ennustetaan kasvavan noin 0,5 milj. tyhjennystä talousarvioon verrattuna. Suurin kasvu on biojätteessä, sekajätteessä, muovissa ja kartongissa. Lasi ja metalli kasvavat vain hyvin maltillisesti. Kokonaistonnimäärän arvioidaan kasvavan kaikkien jätelajien osalta yhteensä 16 000 tonnia verrattuna talousarvioon. Jätehuollon toimintatuottojen ennustetaan ylittävän vuosibudjetin 5,4 milj. euroa suoritemäärän kasvun vuoksi.

Tavoitteet HSY:llä on 10 strategista ohjelmaa, joiden status on kuvattu alla.

Tavoitteiden ennustetaan toteutuvan ohjelmittain seuraavasti:

- Hiilineutraali pääkaupunkiseutu
- Puhdas Itämeri
- Pito- ja vetovoimainen työnantaja
- Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Tehokasta ja taloudellista toimintaa
- Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Tavoitteiden ei ennusteta toteutuvan:

- Kiertotalouden keskiössä
- Tasapainoinen talous

Tavoitteiden ennustetaan toteutuvan osittain:

- Vastuulliset ja kehittyvät palvelut
- Turvattu juomavesi

Tavoitteiden statuksesta esitetään tarkempaa tietoa osavuosikatsausraportin yhteydessä.

Henkilöstö

Tammi-huhtikuun toteutunut henkilöstömäärä henkilötyövuosina (htv) oli keskimäärin 779,7 htv, josta vesihuollossa 439,8 htv, jätehuollossa 135,7 htv, seutu- ja ympäristötiedossa 39,2 htv, tukipalveluissa 54,3 htv, asiakkuudet ja viestintä osastolla 70,4 htv sekä johdon, talouden ja strategisen ohjauksen yksiköissä 40,3 htv. Koko vuoden keskimääräisen henkilötyövuosien määrän arvioidaan jäävän jonkin verran henkilöstösuunnitelmaa alemmaksi (842,7 htv).

Tuloskehitys

Tammi-huhtikuussa toimintatuottoja kertyi 157,9 milj. euroa, joka oli 2,6 milj. euroa talousarviota suurempi. Vuositasolla toimintatuottojen ennustetaan olevan noin 6,2 milj. euroa talousarviota suuremmat.

Toimintakulut olivat tarkastelujaksolla 63,6 milj. euroa alittaen talousarvion 5,3 milj. eurolla. Vuoden 2024 toimintakulujen ennakoitaan olevan 216,9 milj. euroa, joka on 4,2 milj. euroa talousarviota (212,7 milj. euroa) suurempi.

Raportointikauden poistot olivat 49,5 milj. euroa, ollen 0,6 milj. euroa talousarviota pienemmät. Vuositasolla poistojen arvioidaan toteutuvan talousarvion suuruusina 150,1 milj. euroa.

Raportointikauden ylijäämä oli 17,9 milj. euroa, joka on selvästi kauden talousarviota (8,7 milj. euroa) vahvempi. Ero selittyy pääosin talousarviota suuremmilla toimintatuotoilla, alhaisemmilla toimintamenoilla erityisesti muissa toimintakuluissa sekä aineiden ja tarvikkeiden ostoissa. Vuosiennusteessa tilikauden alijäämä on 2,5 milj. euroa, joka on 0,8 milj. euroa talousarviota suurempi. Keskeisin syy talousarviota suuremmalle ylijäämälle ovat korkeammat toimintatuotot (6,2 milj. euroa), joskin myös toimintakulujen ennustetaan olevan 4,2 milj. euroa talousarviota suuremmat.

Investoinnit

Tammi-huhtikuun investoinnit olivat yhteensä 31,4 milj. euroa. Näistä 27,7 milj. euroa oli vesihuollon ja 3,6 milj. euroa jätehuollon investointeja. Vuoden 2024 investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti 208,7 miljoonan euron suuruusina.

Rahoitus

HSY:n nettorahoituskulut olivat tammi-huhtikuussa 27,8 milj. euroa. Rahoitustuotot ja -kulut arvioidaan toteutuvan n. 0,4 milj. euroa talousarviota suurempina vuoden 2024 aikana. Euribor Korot nousivat vuoden 2022 aikana nopeasti ja ne kävivät todennäköisesti huipussaan vuoden 2023 lopulla. Korkojen ennakoitaan kääntyvän laskuun vuoden 2024 kesällä. HSY:llä korkojen nousu on heijastunut kasvavan lainarahoituksen myötä rahoitusmenoihin.

HSY:n vieras pääoma 30.4 oli 2 105 milj. euroa. Lainakanta 30.4 oli 1 949 milj. euroa. Lyhytaikaisia maksuvalmiusluottoja ei ollut käytössä. Jäsenkuntien perustamislainat olivat 1 118 milj. euroa, rahoituslaitoslainat 831 milj. euroa. Raportointikaudella nostettiin Kuntarahoitukselta 60 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa vesihuollon investointien rahoitukseen. Omavaraisuusaste raportointikauden lopussa oli 26,8 %.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuosikatsauksen 1.1.-30.4.2024.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Osavuosisikatsaus 1.1.-30.4.2024

Hallitus

§ 61

31.05.2024

Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan varajäsenelle ja uuden varajäsenen valinta (esitys yhtymäkokoukselle) Hallitus 31.05.2024 § 61
573/00.01.012.0121/2024Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Johtava lakimies Miikka Pekkarinen, puh. 040 743 2542

HSY:n tarkastuslautakunnan jäsenen Christos Petriotiksen varajäsen Marju Silander (kok./Espoo) on pyytänyt 17.5.2024 saapuneella sähköpostilla eroa tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Hallituksen valitsee ja siten myös eron jäsenille myöntää kuntalain 60 §:n mukaisesti yhtymäkokous.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää esittää, että yhtymäkokous

a. myöntää Marju Silanderille eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä, sekä

b. valitsee tarkastuslautakunnan jäsen Christos Petriotikselle uuden henkilökohtaisen varajäsenen tarkastuslautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös tarkastetaan kokouksessa heti käsittelyn jälkeen.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Päätös tarkastettiin kokouksessa heti käsittelyn jälkeen.

Liitteet

- Marju Silanderin eronpyyntö HSY:n tarkastuslautakunnan varajäsenen paikalta

Hallitus

§ 62

31.05.2024

Oikaisuvaatimus vaurioituneiden postilaatikoiden korvaamista koskevaan päätökseen

Hallitus 31.05.2024 § 62
1328/00.04.041.0410/2023

Esittelijä Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen
Valmistelija Lakimies Maria Relander, puh. 050 573 3761

Asian tausta HSY:lle on saapunut 30.4.2024 oikaisuvaatimus HSY:n vesihuollon verkko-osaston johtajan vahingonkorvauspäätöksestä 18.4.2024 § 6/2024, joka koski postilaatikoille aiheutunutta vahinkoa ja sen johdosta vaaditun vahingonkorvauksen hylkäämistä.

Hakija oli hakenut HSY:ltä korvausta kiinteistön postilaatikoiden rikkoutumisesta johtuen. Korvausvaatimuksen mukaan HSY:n kaivutyöyksikkö oli ollut 19.12.2023 suorittamassa kaivutyötä läheisessä risteyksessä, sillä seurauksella, että postilaatikot olivat rikkoutuneet kaivinkoneen kauhan osumasta. Hakija oli vaatinut korvaamaan tapauksen johdosta uudet postilaatikot asennuksineen. Tästä syntyvät kustannukset olivat hakijan arvion mukaan yhteensä 500 euroa. Korvausvaatimus on tämän asian liitteenä 1.

HSY:n vesihuollon verkko-osaston johtaja hylkäsi hakijayhtiön vahingonkorvausvaatimuksen. HSY:n vesihuollon verkko-osaston lausunnon mukaan kaivutyöyksikön ryhmä oli ollut korjaamassa rikkiäistä vesijohdon runkoventtiiliä risteyksen toisella puolella postilaatikoihin verrattuna kyseisenä ajankohtana. Mestari oli haastatellut kyseisen työmaan asentajia ja kaivajaa, mutta saadun selvityksen perusteella HSY:n toimesta ei oltu osuttu postilaatikoihin.

Lisäksi hakijan ilmoittamaan silminnäkijään oli oltu yhteydessä, mutta tämä ei kertomansa mukaan ollut nähnyt tilannetta, jossa postilaatikot olisivat vaurioituneet. Silminnäkijä oli kulkenut postilaatikoiden ohi 19.12.2023 noin kello 11, jolloin postilaatikot ovat olleet ehjät, ja uudelleen noin kello 15, jolloin postilaatikot olivat vaurioituneita.

Päätösesitys sekä päätös ovat tämän asian liitteenä 2–3.

Oikaisuvaatimus Hakijalta on saapunut määräaikaan mennessä korvauspäätöstä koskeva oikaisuvaatimus. Hakija katsoo, että on toimittanut riittävän selvityksen jo korvausvaatimuksen yhteydessä, ja toimittanut liiteaineiston vielä uudelleen, sekä silminnäkijän lausunnon kirjallisena. Hakija on uudistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vaurioituneiden postilaatikoiden korvaamisesta.

Oikaisuvaatimus liitteineen on tämän asian liitteenä 4.

HSY:n vesihuollon vastaus

Voimassa olevan oikeuden mukaisesti sen, joka esittää asiassa vaatimuksia, tulee myös pystyä osoittamaan väitteensä toteen. Vahingon kärsijän on lähtökohtaisesti todistettava niin vahingon aiheutuminen kuin

aiheutuneen vahingon määräkin. Lisäksi tämän on osoitettava, että vahinko on seurausta juuri väitetyn vahingon aiheuttajan toiminnasta tai laiminlyönnistä.

Asiassa ei ole voitu hakijan toimittaman silminnäkijälausunnon tai muun selvityksen perusteella todeta, että postilaatikot olisivat vaurioituneet nimenomaisesti HSY:n tai HSY:n käyttämän urakoitsijan toiminnasta johtuen. Pelkästään vaurioiden ilmestymisajankohdan toteaminen silminnäkijän toimesta, sekä sen havaitseminen että HSY on ollut alueella tekemässä kaivutyötä, ei riitä osoittamaan syy-yhteyttä HSY:n toiminnan ja aiheutuneiden vaurioiden välillä.

HSY:n putkimestarin kirjallisessa lausunnossa todetaan lisäksi kaikkia tapahtumapaikalla olleita HSY:n ja urakoitsijan henkilöitä haastatellun, ja saadun selvityksen mukaan kukaan tästä henkilökunnasta ei ole osunut ajoneuvolla tai työkoneella kyseisiin postilaatikoihin. Kukaan HSY:n tai urakoitsijan paikalla olleista työntekijöistä ei ole myöskään havainnut muun liikenteen kyseisiin postilaatikoihin osuvan. HSY:n putkimestarin lausunto liitteenä 5.

Lisäksi työmaa-alueesta on HSY:n verkko-osaston toimesta laadittu havainnekartta, josta etäisyydet työmaa-alueen ja postilaatikoiden välillä ilmenevät. Työmaa-alue ei ole sijainnut postilaatikoiden välittömässä läheisyydessä, vaan postilaatikot sijaitsivat HSY:n työmaahan nähden vastakkaisella puolella risteystä. Liikenne kulki postilaatikoiden ja työmaa-alueen välillä, eikä postilaatikoiden välittömässä läheisyydessä ollut HSY:n tai HSY:n urakoitsijoiden työkoneita tai ajoneuvoja. Työmaa-alueen havainnekartta liitteenä 6.

Koska hakijan toimittama silminnäkijälausunto tai muu asiassa saatu edellä kuvattu selvitys eivät osoita sitä, että postilaatikoille aiheutunut vahinko olisi johtunut nimenomaisesti HSY:n tai sen urakoitsijan toiminnasta tai laiminlyönnistä, ei asiassa ole näytetty toteen korvausvelvollisuuden muodostavaa perustetta, eikä HSY näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein päätös korvausvaatimuksen hylkäämisestä on ollut oikea ja oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Päätösehdotus (MH) Hallitus päättää, että hakijan oikaisuvaatimus hylätään.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite 1, korvausvaatimus 27.12.2023
- Liite 2, päätösesitys 14.3.2024
- Liite 3, päätös § 6, 18.4.2024, Vesihuollon verkko-osaston johtaja
- Liite 4, oikaisuvaatimus 29.4.2024
- Liite 5, HSY:n putkimestarin lausunto kohteen tapahtumista 21.5.2024
- Liite 6, Rautapaidantie työmaakuvauskartta

Hallitus

§ 63

31.05.2024

Viranhaltijoiden päätösten seuraaminen

Hallitus 31.05.2024 § 63

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195

Hallitukselle on toimitettu sähköisesti kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten viranhaltijoiden tekemät päätökset ajalta 23.4.–28.5.2024.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Viranhaltijoiden päätökset ajalta 23.4.-28.5.2024

Hallitus

§ 64

31.05.2024

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 31.05.2024 § 64

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195**Kevään katupölykausi ja ilmanlaatu vilkasliikenteisen väylän varrella**

Lisätietoja: Ilmansuojeluyksikön päällikkö Hanna Manninen, puh. 050 401 7826 ja ilmansuojeluasiantuntija Saija Korhonen, puh. 050 5963102

Kevään 2024 katupölykausi oli pääkaupunkiseudulla maltillinen. Tänä keväänä sää on ollut poikkeuksellinen, sillä huhtikuun loppupuolella satoi vielä paljon lunta pääkaupunkiseudulla. Sulamisvedet ja runsas sade kostuttivat tienpintoja maaliskuuhuhtikuussa, jolloin pölyäminen oli tavanomaista vähäisempää. Sääoloilla on suuri vaikutus katupölypitoisuuksien vaihteluun eri vuosina.

Keväällä 2024 pölyisiä päiviä on ollut vähemmän edellisiin vuosiin verrattuna. Pölyisinä päivinä hengitettävien hiukkasten eli katupölyn vuorokausipitoisuus on yli 50 mikrogrammaa kuutiossa. Tänä keväänä pölyisiä päiviä on ollut pääkaupunkiseudun vilkasliikenteisillä alueilla 2–13 kappaletta mittauspaikasta riippuen. Viime keväänä vastaavana ajankohtana pölyisiä päiviä oli 9–22 kappaletta. Hengitettävien hiukkasten vuorokausirajaarvo ylittyy vasta, kun vuoden aikana on yli 35 pölyistä päivää.

Kevään katupölykaudella korkeimmat hengitettävien hiukkasten pitoisuudet mitataan usein pääväylien varsilla, jossa liikennemäärät ja ajonopeudet ovat suuria. Vantaalla vilkasliikenteisen Hämeenlinnanväylän varrella on mitattu ilmanlaatua vuosina 2015–2016 ja 2022–2024. Hengitettävien hiukkasten vuosipitoisuudet ovat hieman nousseet edellisestä mittausjaksosta Hämeenlinnanväylällä.

Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana katupölyn pitoisuudet ovat laskeneet reippaasti. Katupölyn määrää ovat vähentäneet muuan muassa katujen tehostettu puhdistus ja pölynsidonta laimealla kalsiumkloridiliuoksella, pesuseulotun hiekoitussepin käyttö ja ajonopeuksien lasku. Siitä huolimatta viime vuosina hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien lasku on ollut vähäistä. Tulevina vuosina pölypitoisuuksien vähentämiseen tarvitaan lisätoimia etenkin, kun ilmanlaadun raja-arvot tulevat todennäköisesti kiristymään.

HSY huolehtii pääkaupunkiseudun lakisääteisestä ilmanlaadun seurannasta. Ajankohtainen ilmanlaatuilanne: <http://www.hsy.fi/ilmanlaatu>
Pölyisten päivien määrät pääkaupunkiseudulla: <http://www.hsy.fi/ilmanlaatu>

SeutuData'23 on valmistunut

Lisätietoja: paikkatietoasiantuntija Henna-Kaisa Stjernberg,
puh. 050 304 8424

SeutuData'23 -aineistopaketti sisältää pääkaupunkiseudun keskeisimmät suunnittelua palvelevat paikkatietoaineistot. Se on tarkoitettu pääkaupunkiseudun kuntien, HSY:n ja HSL:n työntekijöille sekä heihin toimeksiantosuhteessa oleville konsulteille. Aineistopaketti on luvanvarainen ja siihen on mahdollista saada käyttöoikeus myös ei-kaupallista tutkimusta varten. Käyttöoikeudet myönnetään tapauskohtaisesti. SeutuData -käyttäjiä on pääkaupunkiseudun kunnissa ja kuntayhtymissä useita satoja. Voimassa olevista käyttöoikeuksista suurin osa on myönnetty kaavoituksen ja kaupunkisuunnittelun tehtäviin.

SeutuData tuotetaan vuosittain ja se koostuu rekisteri-, kartta- sekä suunnitteluaineistoista. SeutuData-aineistot on muokattu helposti käyttöön otettavaan muotoon. Aineistot ja niiden ominaisuudet on kuvattu tarkasti Seutu-Data -ohjekirjassa sekä tietokuvauksissa. SeutuData'23 -aineistopakettilla on lähemmäs 30 aineistoa.

Aineistoja jaetaan tiedostomuodossa ja muutamista SeutuData aineistoista tuotetaan avointa dataa sekä luvanvaraisia rajapintoja. Osa aineistoista tulee käytettäväksi myös HSY:n SeutuRuutu-palveluun, joka on pääkaupunkiseudun kuntien virkakäyttöön suunniteltu selainpohjainen karttapalvelu.

SeutuData HSY:n kotisivuilla: <https://www.hsy.fi/seutudata/>

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Hallitus

§ 65

31.05.2024

Muut asiat ja seuraava kokous

Hallitus 31.05.2024 § 65

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Hallintosihteeri Anu Hämäläinen, puh. 050 330 5195

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää pitää seuraavan kokouksen perjantaina 14.6.2024, klo 9.00 HSY:ssä Ilmalassa kokoushuoneessa Graniitti (Ilmalantori 1, Helsinki). Esikokous alkaa klo 8.30.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 51, § 52, § 53, § 54, § 55, § 60, § 61, § 63, § 64, § 65

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 56, § 58, § 59

OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS

Hankinnan ylittäessä erityisalojen hankintalain EU-kynnysarvon

Vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivan yksikön julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivan yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (erityisalojen hankintalaki) 13 §:n mukaisen kynnysarvon.

I OIKAISUOHJE

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 132–134 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu on toimitettava HSY:n kirjaamoon sen aukioloaikana ma-pe klo 8.30 -15.30.

Hankintaoikaisun toimittaminen postitse tai sähköpostitse tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 100, 00066 HSY
Käyntiosoite: Ilmalantori 1, 00240 Helsinki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hsy.fi
Puhelinnumero: 09 1561 2010

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan hankintayksikön ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 3300, Faksi: 029 564 3314
Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi
Aukioloaika: ma-pe klo 8.00-16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) annetun lain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksut

Markkinaoikeudessa perittävät oikeudenkäyntimaksut määräytyvät tuomioistuinmaksulain (1455/2015) sekä maksujen määrää tarkistavan oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) ja oikeusministeriön eräistä tuomioistuinten hakemusmaksuista vuosina 2022–2024 (1123/2021) seuraavasti:

- 1) Hankinta-asian käsittelystä peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa.
- 2) Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.
- 3) Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.
- 4) Hankinta-asioissa peritään 2 120, 4 240 tai 6 350 euron sijasta 500 euron oikeudenkäyntimaksu, jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä. Näin voi käydä esimerkiksi valituksen peruutuksen vuoksi.
- 5) Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 57

OIKAISUOHJE HANKINTAA KOSKEVAAN PÄÄTÖKSEEN

Hankinnan alittaessa hankintalain kansallisen kynnysarvon tai erityisalojen hankintalain EU-kynnysarvon

Hankintalain kansallisen kynnysarvon alittavissa, tai erityisalojen hankintalain soveltamisalaan kuuluvissa EU-kynnysarvon alittavissa hankinnoissa, tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalaissa tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisun vireille tulosta tai kunta lain 134 §:ssä tarkoitettua oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Asianosaisen katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksianto-ohjelmalla käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätös on nähtävillä HSY:n internet sivuilla.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu on toimitettava HSY:n kirjaamoon sen aukioloaikana ma-pe klo 8.30–15.30.

Hankintaoikaisun toimittaminen postitse tai sähköpostitse tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Kirjaamon yhteystiedot ovat

Postiosoite: PL 100, 00066 HSY
Käyntiosoite: Ilmalantori 1, 00240 Helsinki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hsy.fi
Puhelinnumero: 09 1561 2010

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 62

VALITUSOSOITUS

Kuntalain (410/2015) mukaisen **kunnallisvalituksen** Helsingin hallinto-oikeudelle saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muutoin lainvastainen.

Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan hankinta-asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Hallinto-oikeus ei ota myöskään tutkittavakseen vahingonkorvausta koskevaa valitusperustetta. Mikäli korvauksenhakija haluaa korvausvastuusta oikeudellisesti sitovan ratkaisun, tulee hänen haastaa viranomainen käräjäoikeuteen oikeudenkäymiskaassa säädetyssä järjestyksessä.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- Helsingin, Espoon, Kauniaisten tai Vantaan kaupunki (*HSY:n jäsenkaupunki*) sekä kuntalain (410/2015) 3 §:n mukaisesti näiden kaupunkien jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö (*jäsen*).

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

HSY:n jäsenkaupungin tai tämän *jäsenen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.hsy.fi).

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Puhelin: Asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Faksinumero: +358 29 56 42079
Puhelinvaihde: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaisissa (1455/2015) säädetään. Tuomioistuinmaksulain ja oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) perusteella tuomioistuinmaksu hallinto-oikeudessa on pääsääntöisesti 270 euroa, jollei hallinto-oikeus muuta valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää HSY:n kirjaamosta.

Postiosoite: PL 100, 00066 HSY
Käyntiosoite: Ilmatori 1, 00240 Helsinki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hsy.fi
Puhelinnumero: 09 1561 2010

Kirjaamo on avoinna maanantaista perjantaihin klo 8.30–15.30.